

Kokousaika torstai 17.8.2023 klo 17–18.45

Kokouspaikka Seurakuntatoimisto, neuvotteluhuone

Läsnä olleet jäsenet Koivulahti Juha, kirkkoherra, puheenjohtaja
Rauhaniemi Jenni, varapj
Eloranta Eija
Koivu Asko, poissa
Mäkinen Antero, varajäsen
Malin Milla
Mäkelä Hannu
Peltonen Susanna
Rekola Sinikka
Tuovinen Tuomo
Vainio Heikki

Muut läsnäolijat Kaunisto Jyri kirkkovaltuuston pj
Penttilä Mirka kirkkovaltuuston vpj, poissa
Koskela Ulla talouspäällikkö, esittelijä, sihteeri

Sisällysluettelo

78. Kokoustiedot.....	2
79. Irtisanoutuminen/Suntio	3
80. Lapsityöntekijän viran I lakkauttaminen.....	4
81. Diakoniatyöntekijän viran perustaminen	5
82 Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti / Hankesuunnitelma.....	6
83. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti / Suunnittelupalveluiden kilpailutus	7
84 Veroprosentti 2024.....	8
85 Seurakunnan sijoitukset	9
86. Kirkkoherran ja talouspäällikön ajankohtaiset asiat.....	10
87. Kirkkoherran ja talouspäällikön viranhaltijapäätökset 2023	11
88. Muut asiat.....	12
89. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen	12

Allekirjoitukset

Juha Koivulahti
puheenjohtaja

Ulla Koskela
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Hannu Mäkelä

Susanna Peltonen

Nähtävillä olo

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäville Tammelan seurakunnan
www-sivuille 21.8.–11.9.2023.

78. Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Kirkkoherra piti alkuhartauden ja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja asialista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille 11.8.2023
Kutsu on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.
Esityslista on asetettu nähtäville 14.8.2023 tammelanseurakunta.fi-sivuille.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Päätösehdotus:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Kirkkoneuvoston ohjesääntö 9 §:
Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkistajaa tai jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi Hannu Mäkelän ja Susanna Peltosen sekä varalle Sinikka Rekolan.

Lisäksi päätetään, että kirkkoneuvoston pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä seurakunnan www-sivuilla vähintään 21.8.–11.9.2023.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Hannu Mäkelä ja Susanna Peltonen.

Kokouksen työjärjestys

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä (KJ 23:3 §). Mikäli lapsivaikutuksia on valmistelussa havaittu, on ne kirjattu esittelytekstiin.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.
Muihin asioihin § 88 Antero Mäkisen asia.

79. Irtisanoutuminen/Suntio

”Tammelan seurakunta
Kirkkoneuvosto

Irtisanoudun Tammelan seurakunnan suntion virasta 1.2.2024 alkaen
eläkkeelle siirtymisen takia.

Tammelassa 9.8.2023”

Päätösehdotus kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto myöntää eron suntio Heli Heikkilälle 1.2.2024 eläkkeelle
siirtymisen takia.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

80. Lapsityöntekijän viran I lakkauttaminen

Tammelan seurakunnan lastenohjaajien toimet (2) muutettiin syksyllä 2019 lapsityöntekijän viroiksi I ja II. Virkaa I hoitaneelle viranhaltijalle kirkkoneuvosto myönsi kokouksessaan 15.06.2023 (Kn 71) eron tästä tehtävästä eläkkeelle jäämisen vuoksi 01.01.2024 alkaen.

Virkaa II hoitaneelle toiselle lapsityöntekijälle kirkkoneuvosto myönsi kokouksessaan 27.04.2023 (Kn 46) eron tehtävästä niin ikään eläkkeelle siirtymisen takia 01.09.2023 alkaen. Samassa kokouksessaan kirkkoneuvosto päätti muuttaa lapsityöntekijä II -viran kasvatustyöntekijän viraksi (Kn 47) ja edelleen julistaa auki muutetun viran. Kasvatustyöntekijän virkaan saatiin vain kaksi hakijaa, joista kumpikaan ei täyttänyt virkaan asetettuja kelpoisuusehtoja. Kuitenkin toisella hakijoista osoittautui olevan vahva kokemus seurakunnan lapsi-, perhe- ja nuorisotyöstä, joten kirkkoneuvosto päätti palkata hänet määräaikaiseksi kasvatustyöntekijäksi 01.12.2023–31.12.2024 väliseksi ajaksi (Kn 70/15.06.2023).

Kasvatustyöntekijän virka tulee täyttämään sekä lapsityöntekijä I että II -virkojen tehtäväsisältöjä vastaten aikaisempaa paremmin niihin tarpeisiin, joita lapsimäärän väheneminen Tammelassa, mutta samalla varhaisnuoriso- ja nuorisotyön haasteet ja tarpeet asettavat nykyisellään seurakunnalle. Edelleen seurakunnassa on kasvavaa tarvetta diakoniseen perhe- ja nuorisotyöhön. Tämän vuoksi jäljempänä esitetään toisen diakonian viran perustamista, jossa painopiste on perhe- ja nuorisodiakoniassa ja jossa viranhaltija toimii lasten ja perheiden kerhotoiminnassa kasvatustyöntekijän työparina.

Päätösehdotus, kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että lapsityöntekijän I -virka lakkautetaan 1.1.2024 alkaen.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

81. Diakoniatyöntekijän viran perustaminen

Meneillään olevan seurakunnan strategiakauden aikana esiin tulleet toiminnallisen puolen tarpeet ja haasteet ovat kasvattaneet tarvetta lisätä painopistettä diakoniatyöhön ja siinä erityisesti perhe- ja nuorisodiakoniaan. Diakoniatyön laaja-alaisuus ja työalan työmäärä sekä perheiden ja nuorten lisääntyneet ongelmat kuormittavat aikaisempaa enemmän diakoniatyöntekijää. Painotus perhe- ja nuorisodiakoniaan tarjoaisi myös työalatukea seurakunnan kasvatustyön sektorille.

Näistä tarpeista käsin on perusteltua perustaa seurakuntaan toinen diakoniatyöntekijän virka (II), jonka ensisijainen sisältö olisi siis perhe- ja nuorisotyössä. Tämä tarkoittaisi sitä, että uusi diakoniaviranhaltija osallistuisi yhdessä kasvatustyöntekijän kanssa lapsi- ja perhekerhojen ohjaamiseen, toimisi nuorisotyönohjaajan tukena nuorisotyön suunnittelussa ja toteutuksessa osallistuen mm. rippikoulutyöhön. Edelleen perhe- ja nuorisodiakoniaa tekevä viranhaltija toimisi myös diakoniatyöntekijä I:n työparina normaalissa seurakuntadiakoniatyössä.

Uuden viran perustaminen ei lisää virkojen määrää. Aiemmin toinen lapsityöntekijän viroista (II) on muutettu kasvatustyöntekijäksi. Lisäksi edellä kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se lakkauttaisi toisen lapsityöntekijän viran (I). Näillä toiminnallisen puolen tehtävien uudelleen järjestelyillä pyritään parantamaan työntekijäresurssia sekä kasvatustyössä että diakoniatyössä.

Päätösehdotus, kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se perustaa Tammelan seurakuntaan toisen diakoniatyöntekijän viran 1.1.2024 alkaen.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

82. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti / Hankesuunnitelma

Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti on käynnistetty 2019. Työt kohteessa on suunniteltu aloitettavaksi huhtikuussa 2024 ja töiden arvioitu kesto on yksi vuosi. Projektin rakennuttajakonsulttina toimii FinProma.

Peruskorjaustoimenpiteinä kirkossa on jo keväällä 2023 toteutettu lämmönvaihtimen uusiminen ja ilmalämmitysjärjestelmän saneeraus sekä kesällä 2022 ja 2023 paanukaton tervaus.

Korjaus- ja muutossuunnitelmia on esitelty 16.2.2023 pidetyssä valtuustoillassa. Seurakuntalaisten kuulemistilaisuus pidettiin kirkossa 4.5.2023.

Esityslistan liitteenä Tammelan kirkon hankesuunnitelma

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää liitteenä olevan Tammelan kirkon hankesuunnitelman kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

83. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti / Suunnittelupalveluiden kilpailutus

Kirkon suunnittelupalveluista on ilmoitettu 14.7.2023 tarjouspyyntö julkisten hankintojen palveluun Hilmaan. Tarjouspyynnössä suunnittelu oli jaettu seuraaviin osakokonaisuuksiin:

- Rakennesuunnittelu
- LVIA-suunnittelu
- Sähkösuunnittelu
- AV-suunnittelu

Tarjousten jättöaikaa on tiistaihin 15.8.2023 klo 12 saakka. Tarjoukset avataan välittömästi määräajan päätyttyä talouspäällikön ja rakennuttajakonsultin palaverissa. Kirkkoneuvostolle lähetetään päätösehdotus valittavista suunnittelijoista vertailujen valmistuttua.

Esityslistan liitteenä tarjouspyyntö

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Merkitään tiedoksi, että tarjouksia saatiin kaikkiaan 21.

Tarjousten suuren määrän takia mahdollisesti hyväksyttävien referenssien tarkistus rakennuttajakonsultilla vie aikaa, joten kirkkoneuvosto päättää suunnittelijat 31.8.2023 kokouksessa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

84. Veroprosentti 2024

Kirkkovaltuuston tulee vahvistaa tuloveroprosentti (KL 15:2 §) ja ilmoittaa se verohallinnolle kutakin talousarviovuotta edeltävän marraskuun 17. päivään mennessä. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Tammelan seurakunnassa kirkollisveroprosentti on ollut vuodesta 2014 lähtien 1,70. Verotulojen suotuisasta kasvusta huolimatta tilitysten reaalityttö on kuitenkin pitkään pysynyt ennallaan inflaation myötä.

Heinäkuun verotilityksen jälkeen kuluvalle vuodelle on verotilityksiä saatu 14,7 % enemmän viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Verotulokertymä tulee näillä näkymin ylittämään talousarviossa asetetun tavoitteen 1.330.000.

Hankesuunnitelmassa alustava arvio Tammelan kirkon peruskorjaus- ja muutosprojektille on 1,55 M. Investointiin haetaan kirkkohallituksen rakennusavustusta, josta saadaan päätös vuoden 2024 alussa.

Esityslistan liitteenä tuloslaskelman toteumavertailu 1-7/2023

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että vuoden 2024 kirkollisveroprosentiksi vahvistetaan 1,70.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

85. Seurakunnan sijoitukset

Sijoitukset	Arvo 30.6.2023	Arvo 31.12.2022	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Hankintahinta
LähiTapiola				
Kapitalisaatiosopimus				
Strategia10	337 688,60	331 483,86	331 483,86	353 052,76
Varainhoito Varovainen	213 884,89	211 742,84	200 598,16	200 598,16
Kiinteistö-sijoitussalkku	344 262,10	348 384,41	248 741,72	248 741,72
LähiTapiola yhteensä	895 835,59	891 611,11	780 823,74	802 392,64
OP				
OP-Private Staregia 25 A	350 681,38	339 082,54	339 082,54	346 000,00
OP-Private Staregia 50 A	133 276,27	127 152,57	116 000,00	116 000,00
OP yhteensä	483 957,65	466 235,11	455 082,54	462 000,00
UB-Pankkiiriliike				
eQ Yhteiskuntakiinteistöt		140 619,20	120 700,00	120 700,00
UB Metsä	61 647,91	60 216,80	50 000,00	50 000,00
UB Smart	176 398,92	166 953,27	166 953,27	180 000,00
UB Korke Plus	51 975,99	51 377,11	50 000,00	50 000,00
UB HR Suomi	43 802,15	43 871,22	43 871,22	50 000,00
UB yhteensä		463 037,60	431 524,49	450 700,00
Kaikki yhteensä		1 820 883,82	1 667 430,77	1 715 092,64

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin tiedoksi, että seurakunnan kerrostuottotilille on talletettu heinäkuussa 350.000 euroa.

86. Kirkkoherran ja talouspäällikön ajankohtaiset asiat

Kirkkoherra ja talouspäällikkö kertovat ajankohtaisista asioista.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi kirkkoherran asiat

- Papiston kaksi viranhaltijaa poissa vuoden loppuun
- Kasvatustyöntekijäksi valittu Piia Nikkilä aloittaa lapsityössä 20 prosenttisenä syyskuun alusta
- talouspäällikön virkaan siunaaminen 27.8.
- Piispanmessu 1.10.
- Kirkkoherran vuosiloma 19.-26.8. ja kertausharjoitus 2.–9.9.
- Käytiin keskustelua Forssan katukirkosta. Tammelan seurakunnan järjestämisvastuu on kaksi kertaa vuodessa, järjestelyitä on hoitanut diakoni. Susanna Peltonen kartoittaa vapaaehtoisia järjestelyihin.

Merkittiin tiedoksi talouspäällikön asiat

- talouspäällikkö on vuosilomalla ja ylityövapailta 4.-8.9.
- sovittiin hautausmaakatselmus pidettäväksi kirkkoneuvoston 14.9. kokouksen yhteydessä
- suntion ja kiinteistönhoidon tehtävien rekrytoinnit ovat valmistelussa

87. Kirkkoherran ja talouspäällikön viranhaltijapäätökset 2023

Viranhaltijapäätökset on nähtävillä kokouksessa.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

88. Muut asiat

1. Veteraanimuseo / Mäkinen Antero

Antero Mäkinen kertoi Manttaalilla olevasta veteraanimuseosta. Kirkkoherra totesi, että 9.11. kirkkoneuvosto voisi kokoontua Manttaalilla.

89. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto antaa oikaisuvaatimusohjeet.

Päätös: Kirkkoneuvosto antoi oikaisuvaatimusohjeet.

Kirkkoherra päätti kokouksen klo 18.45.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 78,79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,89

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myös saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonnisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tammelan kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tammelan seurakunta, kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, ellei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, minkä takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, elleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5 (käyntiosoite)
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettujen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksen.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihde: 029 564 3300

Faksi: 029 564 3314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut – Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.